

Määrused, millega keelatakse teatavate eelkõige lastele suunatud toiduainete turustamine

Õiguslik alus: Vastu võetud kuninga 25. aprilli 2025. aasta määrusega vastavalt 19. detsembri 2003. aasta toidutootmist ja toiduohutust käsitleva 19. detsembri 2003. aasta seaduse nr 124 paragrahvi 3 teisele lõigule, paragrahvi 10 kolmandale lõigule ning paragrahvi 23 esimesele lõigule.

See on määruste norrakeelse versiooni mitteametlik tõlge ja esitatud üksnes teavitamise eesmärgil.

1. jagu Eesmärk

Nende määruste eesmärk on edendada tervist elanikkonna toitumisega seotud terviseprobleemide ja haiguste ennetuse kaudu, kaitstes lapsi tervisega seotud soovimatu turustamise eest.

2. jagu Reguleerimisala

Neid määruseid kohaldatakse kõigile toiduainete tootjatele, töötlejatele ja levitajatele, sealhulgas müüjatele või turustajatele. See ei hõlma teabeühiskonna teenuste, videote jagamise platvormi teenuste ning toimetajate kontrolli all oleva meedia pakkujaid, sealhulgas televisiooni ja kuuldavate/nähtavate tellitavate teenuste osutajaid.

Neid määruseid kohaldatakse Norra, sealhulgas Svalbardi suhtes.

3. jagu Mõisted

Käesolevates määrustes kasutatakse järgmisi mõisteid.

- a. Lapsed: alla 18-aastased isikud.
- b. Turustamine: igasugune teatis või tegevus turunduslikel eesmärkidel. Turunduslikud eesmärgid on olemas, kui teatise või meetme eesmärk on edendada müüki tarbijatele.
- c. Rahaline toetamine: igasugune avaliku või erasektori panus üritusele, ettevõttele või isikule, mille tahe on edendada toodete müüki tarbijatele.

4. jagu Turustamise keeld

I lisaga hõlmatud ja eelkõige lastele suunatud toodete turustamine on keelatud. Olenemata sellest, kas turustamine on suunatud eelkõige lastele, ei tohi selliste toodete turustamine toimuda viisil, mis julgustab täiskasvanuid toodet lastele ostma.

Eelkõige lastele suunatud toodetena käsitatakse alati järgmist I lisaga hõlmatud toodete turustamist:

- a. reklaam kinodes seoses filmidega, mis on eelkõige suunatud alla 13-aastastele lastele ja mis algavad enne kella 18.30;
- b. võistlused, mille vanusepiirang on alla 18 aasta;
- c. degusteerimiste ja näidiste jagamine lastele.

Hinnates, kas I lisaga hõlmatud toodete muu turustamine on eelkõige suunatud lastele, tehakse üldhinnang, milles võib arvestada järgmisi asjaolusid:

- a. kas toodet tarbivad peamiselt lapsed või see on neile eriti huvipakkuv;

- b. kas turundusel on esitluse, sisu või kujunduse vorm, mis on lastele eriti meeldiv, nt keele, värvide, efektide, kujutiste, animatsiooni või multikate kasutamise tõttu;
- c. turustamise aeg ja koht;
- d. kas seotud on lapsed või isikud, kes võivad lastele eriti meeldida;
- e. kingituste, mänguasjade, kupongide, allahindluste, kogumisobjektide, võistluste või mängude kasutamine, mis võivad lastele eriti meeldida.

5. jagu Turustamiskeelu erandid

Lubatud on järgmine turustamine:

- a. rahaliselt toetamine mittetulunduslikel eesmärkidel, välja arvatud toetused I lisas loetletud toidugruppidesse 1–5 kuuluvate toodetega;
- b. rahastaja nime ja kaubamärkide kasutamine, välja arvatud kaubamärgid, mida kohaldatakse I lisas loetletud konkreetsete toodete suhtes;
- c. toote kujundus;
- d. pakendamine ja kiletamine;
- e. toodete tavapärane väljapanek müügikohas;
- f. kainuse tooteteave veebilehtedel ja seoses müügikohaga.

6. jagu Järelevalve ja etteheited

Norra tervishoiudirektoraat teeb nende määruste sätete rakendamise järelevalvet ja võib teha selleks vajalikke otsuseid, vt toiduseaduse § 23.

Turunõukogu vaatab läbi kaebused tervishoiudirektoraadi otsuste kohta käesolevate eeskirjade alusel. Turunduskontrolli seaduses või selle alusel sätestatud menetluseeskirju kohaldatakse turunõukogu kaebuste menetlemisel niivõrd, kuivõrd need on asjakohased.

7. jagu Puuduste kõrvaldamine ja sunniraha

Kui tervishoiudirektoraat leiab, et mõnda paragrahvi 4 sätet on rikutud, võib direktoraat anda korralduse olukord parandada. Samal ajal määratakse puuduste kõrvaldamiseks tähtaeg. Tervishoiudirektoraat võib saada rikkujalt kirjaliku kinnituse selle kohta, et ebaseaduslik olukord on lõppenud.

Samal ajal parandamise korraldusega võib tervishoiudirektoraat määrata sunniraha vastavalt toiduseaduse §-le 26.

8. jagu Üleminekuaeg

Käesoleva määruse 4. ja 5. jaos sätestatud nõudeid ei kohaldata 2. jao esimese lõiguga hõlmatud ettevõtete suhtes enne 25. oktoobrit 2025.

9. jagu Jõustumine

Need eeskirjad jõustuvad 25. aprillil 2025.

Määruse, millega keelatakse teatavate eelkõige lastele suunatud toiduainete turustamine, lisa I

„Suhkrud“ tähendab suhkrute määratlust, mis on sätestatud 28. novembri 2014. aasta määruse nr 1497 (milles käsitletakse toidualast teavet tarbijatele) (toidualase teabe määrus) 1. jaos, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 (milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele) I lisa erimääratlusi nr 8.

„Lisasuhkrud“ – lisatud suhkrute määratlus 18. veebruari 2015. aasta määruse nr 139 (toiduainete vabatahtliku märgistamise kohta võtmeauguga) (edaspidi „võtmeaugu määrus“) 2. jao punktis i.

„Magusained“ – magusained, mida on nimetatud 6. juuni 2011. aasta määruse nr 668 (toidu lisaainete kohta) 1. jaos, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta, II lisa Euroopa Liidu loetelu toidus kasutada lubatud lisaainetest ja nende kasutustingimused, B osa 2. loetelu.

Toidu- ja joogikategooriad	Erinevatesse toidu- ja joogikategooriatesse kuuluvad tooteliigid ning näited	Hõlmatud tooted/künnised (määratud 100 g/100 ml valmistoote kohta)
1. Šokolaad ja suhkrukondiitritooted, energiabatoonid ja magusad lisandid/määrded ja magustoidud	Šokolaad ja suhkrukondiitritooted, sealhulgas: - šokolaad ja muud šokolaaditooted, sealhulgas tume ja valge šokolaad ning kondiitritooted; - kakaota suhkrukondiitritooted, sealhulgas tarretised, keedukommid, närimiskumm, pastillid, karamellid, lagrits, martsipanikommid. Energiabatoonid, sealhulgas: - pähklibatoonid, valgubatoonid ning kaeraküpsise- ja teraviljabatoonid. Magusad katteained/määrded, sealhulgas: - mee- ja šokolaadivõided, magusad pähkli põhised võided ja muud samalaadsed magusad lisandid/võided;	Kõik tooted on hõlmatud

	- džemm/marmelaadid, „prim” (pehme ja magus vadakujuust) ja pruun juust, millele on lisatud suhkruid või (kunstlikke) magusaineid. Magusad magustoidud, sealhulgas: - pudingid, kreemjad magustoidud, magustoidu tarretised, kompotid ja šokolaadivaht.	
2. Koogid, küpsised ja muud magusad ja/või rasvased kondiitritooted	Koogid, küpsised ja muud magusad ja/või rasvased kondiitritooted, sealhulgas: - koogid, küpsised ja küpsetatud kaubad, nagu kuklid, muffinid, pirukad, kondiitritooted, sarvesaiad, sõõrikud, magusad vahvlid ja pannkoogid; - kuivsegud kookide valmistamiseks, jahusegu ja tainas selliste toodete jaoks.	Kõik tooted on hõlmatud
3. Suupisted	Popkorn Soolatud päHKlid ja soolatud päHKlisegud, sealhulgas need, mis sisaldavad puuvilju. Soolased kreekerid/küpsised ja soolakringlid Muud suupisted, kaasa arvatud - riisi- või maisisuupisted; - taignast valmistatud suupisted; - kartulitest, köögiviljadest, puuviljadest, marjadest või teradest valmistatud suupisted, mis sisaldavad krõpse ja sarnaseid tooteid, samuti kuivatatud puuvilju ja marju; - ekstrudeeritud suupisted.	Kõik tooted on hõlmatud
4. Söödavad jäämaiused	Söödavad jäämaiused, ka kakaod sisaldavad, muuhulgas: - koore- ja piimapõhised jäätised ning taimsed asendajad, veepõhised jäämaiused, puuviljajäätised, sorbetid ja külmutatud jogurtid.	Kõik tooted on hõlmatud
5. Karastus-, energia- ja mahlajoogid ning muu sarnane	Karastus- ja energiajoogid, puuviljaliköörid/puuviljajoogid ning sarnased, sealhulgas: - jäätee; - ja muud samalaadsed magusad karastusjoogid, nagu puuvilja- ja marjajoogid	Kõik tooted on hõlmatud

	(gaseeritud ja gaseerimata), kui need ei kuulu joogikategooriasse 6.	
6. Mahlad ja sarnased tooted	Mahlad ja sarnased tooted, muu hulgas: - mahlad, nektarid ja sarnased tooted, sealhulgas smuutid (puuviljadest, marjadest või köögiviljadest), samuti kontsentraadist valmistatud tooted (sealhulgas smuutid jogurti/piimaga, kui jogurt/piim ei ole peamine koostisosa); - puu- ja köögiviljanektarid.	- Lisatud suhkrud > 0 g - Magusained > 0
7. Piim ja taimsed joogid	Piim ja taimne piim/taimsed joogid, sealhulgas: - igat liiki piim ja taimsed piimad/joogid, va kääritatud sordid, vt toidukategooria 9; - piimakokteilid; - kohv ja kohvijogid, mis sisaldavad piima või taimset piima/jooke (mille peamine koostisosa on piim või taimne piim/jook), jääkohv;	- Lisatud suhkrud > 0 g - Magusained > 0
8. Hommikusöögihelbed	Hommikusöögihelbed ja muud teraviljad, sealhulgas: - teraviljad, granola, müsli, kuivpudrusegud.	- Suhkrud > 12,5 g - Kiudained < 6 g
9. Jogurt ja sarnased tooted	Jogurt ja fermenteeritud piimast valmistatud tooted, sealhulgas: - jogurt, fermenteeritud maitsestatud piim ja joogijogurt, juustupõhised jogurti imitatsioonid; - hõlmab ka liittooteid, näiteks müsliiga jogurteid. kääritatud, paksendatud taimsed tooted ja muud jogurti imitatsioonid; - hõlmab ka liittooteid, näiteks müsliiga jogurti imitatsioone.	- Rasv > 3 g - Suhkrud > 10 g - Magusained > 0
10. Kiirtoit ja liittoidud	Kiirtoit ja liittoidud - Kiirtoit: kergesti kättesaadav toit, mida müüakse täielikult valmiskujul, võimalusel	- Energia > 950 kJ (225 kcal) - Küllastunud rasv > 4 g

	kuumutatuna ja pakendatuna. Kaasa arvatud pitsa ja pitsa suupisted; võileivad ja wrapid/rullid; hamburgerid leivas; vorstitoidud; friikartulid; pastatoidud, ettevalmistatud salatid; valmistoidud, mis koosnevad kas süsivesikutest ja köögiviljadest või lihast/kaladest/liblikõielistest või kõigist kolmest segust; supid; pudrud (läbi ja lõhki valmistoit). Sisaldab kiirtoidu üksikuid koostisosi (nt friikartuleid ja kanatükke) ning iga kiirtoidumenüüsse kuuluv toode peab vastama käesolevas tabelis esitatud asjaomase toidu-/joogikategooria nõuetele. - Liittoidud: liittoidud, mis on valmistoidud, külmutatud, jahutatud või konserveeritud (nt mida müüakse toidupoodides). Sisaldab pitsat, pitsa suupisteid, võileibu ja wrappe/rulle; valmis pastaroogasid, hautisi, suppe, putrusid ja salateid; valmiseineid, mis koosnevad süsivesikute ja kas köögiviljade või liha/kala/kaunviljade või kõigi kolme segust.	- Sool > 1 g
--	---	--------------